

F e d e s c o
faciliteert energie-efficiëntie

Jaarverslag 2007

Inhoudstabel

1	SAMENVATTING	4
2	FEDESCO VANDAAG	8
2.1	BEDRIJFSFICHE.....	8
2.2	DE ORGANISATIE	8
2.3	FEDESCO, ERKEND ALS EEN INNOVERENDE ESCO	8
3	EVOLUTIES IN HET FEDERALE EN EUROPESE BELEID INZAKE DUURZAME ONTWIKKELING EN ENERGIE-EFFICIËNTIE IN GEBOUWEN	9
4	HISTORIEK EN ANALYSE VAN DE WERKING IN 2007	9
5	IN 2007 GEREALISEERDE PROJECTEN	10
6	BELANGRIJKSTE UITDAGINGEN VOOR FEDESCO IN 2008	15
7	JAARREKENINGEN 2007	16
7.1	RESULTATENREKENING.....	16
7.2	BALANS (NA TOEWIJZING RESULTAAT).....	16
8	OVERIGE ALGEMENE COMMENTAAR BIJ DE JAARREKENING	17
8.1	BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	17
8.2	COMMENTAAR BIJ DE RESULTATEN.....	17
8.3	COMMENTAAR BIJ DE BALANS	17
8.4	NIEUWE ELEMENTEN SINDE HET AFSLUITEN VAN HET BOEKJAAR.....	17
9	WERKZAAMHEDEN OP GEBIED VAN ONDERZOEK EN ONTWIKKELING	18
10	HET BESTAAN VAN BIJKANTOREN	18
11	INLICHTINGEN OVER EIGEN AANDELEN WINSTBEWIJZEN EN CERTIFICATEN	18
12	INLICHTINGEN INZAKE BELANGRIJKE CONFLICTEN	18
13	DE FINANCIËLE RISICO'S EN HET GEBRUIK VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN	18
14	BIJZONDERE RISICO'S EN ONZEKERHEID	18
15	VERANTWOORDING VAN DE CONTINUÏTEIT	18

1 Samenvatting

Fedesco begint ten volle haar rol te spelen als publieke ESCO voor de federale overheidsgebouwen

Fedesco is opgericht op initiatief van de Federale Regering in 2005 als geïntegreerde ESCO (Energy Services Company) en Derde Investeerder.

Fedesco bestudeert, realiseert en financiert energiebesparende projecten in federale overheidsgebouwen bezet door de Federale Overheidsdiensten (FOD's), de Programmatorische Federale Overheidsdiensten (POD's) en andere federale openbare instellingen.

Het unieke aan Fedesco's business model is de integratie van state-of-the-art energie-efficiëntiediensten met innoverende financiële diensten.

Eerder dan alles in eigen regie te doen en hiervoor een uitgebreide organisatie uit te bouwen, is Fedesco een "facilitator" die expertise en ervaring in haar kerndomeinen combineert met het uitbesteden van studies, lastenboeken, diensten en investeringswerken aan de privé-sector en, in een aantal gevallen, aan de Regie der Gebouwen.

In 2007 heeft Fedesco aanzienlijke vooruitgang geboekt in de volgende domeinen:

- De ontwikkeling van nieuwe diensten;
- Het professionaliseren van haar organisatie;
- Het verhogen van de kwaliteit van interne en externe procedures;
- Het ontwikkelen van interne managementtools;
- Het standaardiseren van de principes en modellen voor evaluatie van offertes en aanbestedingen;
- Het industrialiseren van een aantal processen;
- Het ontwikkelen van een aantal standaarddocumenten en templates;
- Het intensifiëren van de samenwerking met de Regie der Gebouwen;
- Het verbeteren van de externe communicatie;
- Het in kaart brengen van de resterende obstakels en de aanzet om deze weg te werken;
- Het definiëren van een geïntegreerde lange termijnstrategie voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie;
- Het uitwerken van een meerjareninvesteringsplan.

Hiermee is de basis gelegd voor de verdere ontwikkeling en groei in de komende jaren.

Fedesco wordt vandaag in toenemende mate erkend als een innoverende publieke ESCO en derde investeerder, zowel in België als in Europa.

De verwezenlijking van de werken voorzien in de in 2006 ondertekende contracten.

Tijdens het jaar 2007 heeft Fedesco de meeste energiebesparende werken gerealiseerd, die in de in 2006 afgesloten contracten voorzien waren. In totaal waren hierbij 4 gebouwen betrokken : het Justitie Paleis in Doornik, de Centrale Gevangenis van Leuven, het gebouw van de Administratie van Financiën op de Regentschapsstraat in Brussel en het gebouw "Bordet D" van de FOD Justitie. Deze projecten zullen op termijn een energiebesparing van 10 % toelaten, wat met een financiële besparing van € 75.000/jaar overeenstemt.

2007, een overgangsjaar waarin obstakels werden aangepakt en verschillende diensten werden ontwikkeld en gecommmercialiseerd

In 2007 werden een aantal obstakels, die eind 2006 en begin 2007 in kaart werden gebracht, aangepakt. Een van die obstakels is het feit dat de FOD's weinig interesse hebben voor derdepartijfinanciering en onzeker zijn over de kredieten waarover ze de volgende jaren kunnen beschikken om Fedesco terug te betalen.

Uitzonderlijk werden er daarom in 2007 specifieke kredieten voor Fedesco vrijgemaakt voor investeringen in energiebesparende projecten volgens het derde investeerdermechanisme met een terugverdientijd van 2 jaar.

Project "POD DO"

Deze kredieten voor een bedrag van € 1,54 miljoen, werden afgehouden van de energiebudgetten van de FOD's en POD's, ondergebracht bij de POD Duurzame Ontwikkeling en vervolgens per koninklijk besluit verdeeld naar projecten binnen 9 verschillende federale overheidsdiensten.

De volgende tabel geeft een overzicht van de bestemming van de kredieten per FOD en POD.

	<u>Inventarisatie</u>	<u>Standaard maatregelen</u>	<u>Quick Scan</u>	<u>Investeringswerken</u>	<u>Totaal per FOD</u>
Kost van het project	116.160,00 €	41.527,20 €	5.808,00 €	740.520,00 €	
		(eenheidsprijs)	(eenheidsprijs)		
FOD Gezondheidszorg /POD DO	116.160,00 €				116.160,00 €
Aantal gebouwen	200				200
FOD Justitie		166.108,80 €	11.616,00 €	740.520,00 €	918.244,80 €
Aantal gebouwen		4	2	2	8
FOD Financiën		124.581,60 €	5.808,00 €		130.389,60 €
Aantal gebouwen		3	1		4
POD Wetenschapbeleid		83.054,40 €	11.616,00 €		94.670,40 €
Aantal gebouwen		2	2		4
Federale Politie		124.581,60 €	5.808,00 €		130.389,60 €
Aantal gebouwen		3	1		4
FOD Economie		41.527,20 €	5.808,00 €		47.335,20 €
Aantal gebouwen		1	1		2
FOD P&O		41.527,20 €	0,00 €		41.527,20 €
Aantal gebouwen		1	0		1
FOD Binnenlandse zaken		41.527,20 €	11.616,00 €		53.143,20 €
Aantal gebouwen		1	2		3
FOD Mobiliteit		0,00 €	5.808,00 €		5.808,00 €
Aantal gebouwen		0	1		1
				Algemeen totaal	1.537.668,00 €

Fedesco heeft verschillende projecten (diensten en werken) voorgesteld en hiervoor 8 contracten afgesloten met de volgende FOD's en POD's :

- POD Duurzame Ontwikkeling/FOD Volksgezondheid
- FOD Financiën
- FOD Personeel en Organisatie
- Federale Politie
- FOD Economie
- FOD Mobiliteit
- POD Wetenschapsbeleid
- FOD Binnenlandse Zaken

In totaal werden er contracten getekend voor een bedrag van € 619.423, voor :

- De volledige inventarisatie (historisch energieverbruik, evenals gebouwen- en energieparameters) van de 200 grootste gebouwen;
- Een pakket van 4 “standaardmaatregelen” voor 11 gebouwen (zie volgende paragraaf);
- Quick Scans (gerichte energie-audits) voor 8 bijkomende gebouwen.

De contracten met de FOD Justitie voor diensten en investeringswerken, voor een waarde van € 918.245 zijn gefinaliseerd maar nog niet ondertekend.

Omwille van een aantal problemen met de tijdige ondertekening van de contracten en gezien een aantal diensten nog niet in 2007 konden geleverd worden, heeft Fedesco slechts een deel van deze projecten in 2007 kunnen factureren. Hiervan kon dan nog een aanzienlijk deel niet meer in 2007 betaald worden door de FOD's. De noodzakelijke kredieten hiervoor werden echter opnieuw voorzien op de begroting 2008.

Ontwikkeling van “standaardmaatregelen”

Elk energierenovatieproject in een gebouw moet voorafgegaan worden door voorbereidende maatregelen. Een aantal tools laten eveneens toe aan continue energiezorg te doen, om te garanderen dat de initiële besparingen duurzaam blijven in de tijd.

Met dat doel voor ogen heeft Fedesco een pakket van 4 “standaarddiensten” ontwikkeld die in principe voor elk gebouw voorgesteld worden. Ze vormen de basis van goed energiebeheer.

1. Quick Scans

In eerste instantie is het belangrijk de verbruiksposten van het gebouw te analyseren vooraleer een diagnose te stellen van de te realiseren maatregelen. In dit geval spreken we van een energiescan of **Quick Scan**. Deze stap is noodzakelijk vermits hij een inventaris oplevert van potentiële energiebesparende investeringen.

2. Energiemonitoring en -boekhouding

Parallel met de Quick Scan, heeft Fedesco gekozen voor een intensief gebruik van een webgebaseerde **Energiemonitoring, -boekhouding en -verificatie**. De monitoringfunctie van dit systeem laat dagelijks toe de afwijkende verbruiken te detecteren, geeft aanleiding tot het identificeren van “Quick Wins” en zal gebruikt worden na de energierenovatie om de, op basis van investeringen in energie-efficiëntie, gerealiseerde energiebesparingen te evalueren. De boekhoudingsmodule laat een maandelijkse en jaarlijkse analyse en een automatische rapportering van de evolutie van het verbruik toe. Het systeem bevat eveneens een verificatiefunctie die toelaat om elk jaar de verrekening te maken van de energiebesparingen ten opzichte van het initiële verbruik (“baseline”) en deze af te wegen tegenover de terugbetaling van de door Fedesco voorgefinancierde investeringen.

3. Energy Care

Een derde standaarddienst is een abonnement voor gericht energieadvies, ook wel **“Energy Care”** genoemd. De klanten kunnen “on demand” beroep doen op advies van energieconsultants en praktische tussenkomsten door techniekers (bv. voor de regeling van verwarmings- of koelingsinstallaties).

4. Sensibiliseringscampagne

De vierde standaarddienst is een **“Sensibiliseringscampagne”** voor energiebesparingen op de werkvloer”, ten behoeve van de bezetters.

De campagne die in het eerste kwartaal van 2008 van start gaat in de eerste 20 gebouwen en die gespreid wordt over 12 maanden omvat de volgende elementen:

- Een **campagnebrochure** (antiverspilgids) van 16 pagina's voor elk personeelslid bevat tips voor energiebesparingen op de werkvloer ;

- De aanduiding en opleiding van een lokale **Energiewaker**, die de lokale coördinatie van de campagne verzekert en het aanspreekpunt is voor energiebesparingen;
- De installatie van een lokaal **Eco-team** dat lokale acties ontwikkelt, gecombineerd met een **energiegedragsscan** van het personeel;
- Een **affihecampagne** rond 6 verschillende thema's (verlichting, het Eco-team, water, airconditioning, bureautica en verwarming);
- Het aanbrengen van **thematische zelfklevers** op strategische plaatsen in het gebouw;
- Het aansporen tot ecologische gedragwijzigingen via **kleine zelfklevers of "pastilles"** die positief individueel gedrag belonen en aandacht vragen voor nog te verbeteren gedrag.

De bezetters van de gebouwen zullen toegang hebben tot informatie over de campagne via de Fedesco-website.

Fedesco streeft ook naar een maximale wisselwerking met de cellen Duurzame Ontwikkeling van de FOD's en de bestaande campagnes in het kader van EMAS-certificatie.

De Energieperformantiecontracten : een strategische ontwikkeling om tot een hogere versnelling over te gaan en de energiebesparingen te waarborgen

In 2008 voorziet Fedesco de ontwikkeling van Energieperformantiecontracten ((Energy Performance Contrats of EPC) met als doel het uitbesteden van de implementatie van energiebesparende maatregelen en het beheer van 300 van de meest energieverbruikende gebouwen (contract van +/- 10 jaar verbonden aan een resultaatgarantie). Elk contract zal meerdere gebouwen verzamelen (een "pool" van gebouwen) die een globale energiefactuur hebben tussen € 250.000 en € 2.000.000. In 2008 zal Fedesco de eerste aanbesteding lanceren voor 5 à 10 gebouwen. Deze gegroepeerde contracten zullen, gecombineerd met een reeks standaardmaatregelen, een besparing mogelijk maken van 20 à 30 % van het energieverbruik voor elk betrokken gebouw.

Warmtekrachtkoppeling, een aanzienlijk besparingspotentieel

Fedesco heeft haalbaarheidsstudies voor warmtekrachtkoppeling (WKK) op gas laten realiseren in 4 gebouwen in Brussel : de Kunstberg, het Justitiepaleis, de gebouwen van de Kamer en van de Senaat.

Warmtekrachtkoppeling laat toe gelijktijdig warmte en elektriciteit te produceren en maakt daardoor eventueel bepaalde verwarmingsketels overbodig.

Een WKK-installatie leidt tot een aanzienlijke vermindering van het gas- of mazout- en elektriciteitsverbruik. Het globale energieverbruik kan met 20 à 30% verminderd worden. In het geval van het Justitiepaleis van Brussel bestaat bovendien de optie om een WKK op plantaardige olie te gebruiken. De terugverdientijd van deze investering situeert zich tussen de 2,5 en 4 jaar.

In 2008 zullen meer gedetailleerde dimensioneringsstudies uitgevoerd worden en, voor zover de rechtstreeks betrokkenen akkoord gaan met deze investeringen, zullen hiervoor openbare aanbestedingen gelanceerd worden voor de eerste realisaties in 2009. Deze WKK's kunnen ook opgenomen worden in een omvangrijker EPC-contract.

Fedesco schat het potentieel aan interessante WKK-projecten op minstens 30 à 40 gebouwen.

Fedesco, pionier op het gebied van hernieuwbare energie in de overheidssector

In 2007 heeft Fedesco eveneens twee opdrachten gekregen van de Federale Regering betreffende de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen.

- Het eerste project, dat uitgevoerd wordt in samenwerking met de Regie der Gebouwen, betreft het ter beschikking stellen van 30.000 m² daken (in de 3 gewesten van het land) voor de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen. Het opzet van dit project is privé-investeerders toe te laten panelen te installeren, op hun kosten, in ruil voor een financiële bijdrage aan de Regie der Gebouwen.

De investering door de privé-installateur/producent bedraagt € 5 à 6 miljoen. De Regie der Gebouwen zal gedurende 20 jaar een huur ontvangen voor de concessie van de daken. De

bezitters van de gebouwen zullen de lokaal geproduceerde groene stroom kunnen inkopen tegen een gereduceerd tarief dat 10 à 15 % goedkoper is dan de normale aankoopprijs.

- Het tweede project betreft de installatie en de uitbating, door Fedesco, van 3.200 m² fotovoltaïsche zonnepanelen op de daken van 3 federale overheidsgebouwen, voor een totaal bedrag van € 1.500.000.

Financiële resultaten van de onderneming: een kapitaalsverhoging geeft extra zuurstof aan de ontwikkeling en Fedesco realiseert haar eerste omzet

De Algemene Vergadering van Fedesco ging in 2007 akkoord met een kapitaalsverhoging ten belope van € 5.000.000, wat het totale onderschreven maatschappelijke kapitaal op € 6.500.000 brengt. Hierin is eveneens de € 1.500.000 voor de eigen investering in fotovoltaïsche zonnepanelen begrepen. In de loop van 2007 werd de helft van deze verhoging ook reeds volgestort.

De in 2006 en 2007 afgesloten contracten laten Fedesco haar eerste omzet te boeken ten belope van € 300.081,61

2 Fedesco vandaag

2.1 Bedrijfsfiche

Naam: Fedesco nv
Juridische vorm: Naamloze Vennootschap van publiek recht
Oprichting: 4 maart 2005
Operationeel sinds: 1 september 2005
Aandeelhouder (100%) : Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij
Bedrijfskapitaal: € 6.500.000 (waarvan € 4.000.000 volgestort)
Max. bedrag te lenen of uit te schrijven als obligatielening met staatswaarborg: € 10.000.000
Aandelen: 6.500 (zonder nominale waarde)
Personeelsbezetting: 3
Maatschappelijke Zetel en adres: Tervurenlaan 168/8, 1150 Brussel
Website: www.fedesco.be

2.2 De organisatie

De huidige organisatie telt nog steeds 3 personeelsleden: de Algemeen Directeur (Lieven Vanstraelen), de Technisch Directeur (Christophe Madam) en een Administratieve Assistent (Carine Vivier). Dit is mogelijk dankzij het uitbesteden van een groot aantal taken, waarbij Fedesco voluit de rol van coördinator en facilitator speelt.

De toenemende werkdruk induceert de nood voor de aanwerving van minstens één extra personeelslid in 2008, voor project- en operationeel management.

2.3 Fedesco, erkend als een innoverende ESCO

Fedesco wordt, ondanks een beperkt aantal gerealiseerde opdrachten, een bescheiden omvang en een groot aantal resterende obstakels, beschouwd als een innoverende publieke ESCO in België en Europa.

In België heeft Fedesco een voortrekkersrol op het gebied van derdepartijfinanciering en Energieperformantiecontracten in overheidsgebouwen, concessies voor fotovoltaïsche zonnepanelen op daken van overheidsgebouwen en een globale aanpak van energiemonitoring, -boekhouding en -verificatie

3 Evoluties in het federale en Europese beleid inzake Duurzame Ontwikkeling en Energie-Efficiëntie in gebouwen

Eén van de recente evoluties is de inwerkingtreding van de EPB-richtlijn in België, die nieuwe normen oplegt met betrekking tot energieprestatie, in het bijzonder isolatie- (k-waarden) en energieprestaties (zogenaamde e-waarden).

Gelinkt hieraan is de verplichting om in de nabije toekomst een energie-certificaat toe te kennen aan nieuwe en bestaande gebouwen. Dit moet kopers en huurders van gebouwen toelaten zich een idee te vormen van het energieprestatieniveau van het gebouw. Voor de federale overheidssector is de Regie der Gebouwen belast met de implementatie hiervan.

Een andere belangrijke evolutie is het in oktober 2007 door de Europese Commissie gepubliceerde "Action Plan for Energy Efficiency", het zogenaamde 20 by 2020-objectief.

http://ec.europa.eu/energy/action_plan_energy_efficiency/doc/com_2006_0545_en.pdf (Engels)

http://ec.europa.eu/energy/action_plan_energy_efficiency/doc/com_2006_0545_fr.pdf (Frans)

Het actieplan voor energie-efficiëntie dat door de Europese Commissie is voorgesteld, is van essentieel belang om het hoofd te bieden aan de nooit eerder geziene energie-uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd. Het plan bevat een pakket prioritaire maatregelen die betrekking hebben op een breed gamma aan kosteneffectieve initiatieven op het gebied van energie-efficiëntie, zoals acties om energieverbruikende toestellen, gebouwen, vervoer en de opwekking van energie efficiënter te maken. Het voorstel omvat nieuwe, strikte normen inzake energie-efficiëntie, de bevordering van energiediensten en specifieke financieringsmechanismen om energie-efficiëntere producten te ondersteunen. De Commissie zal bovendien een convenant met burgemeesters van de 20 à 30 meest baanbrekende steden van Europa oprichten en een voorstel doen voor een internationale overeenkomst op het vlak van energie-efficiëntie. In totaal worden meer dan 75 maatregelen voorgesteld.

Op 23 januari 2008 heeft de Europese Commissie een voorstel geformuleerd van volgende Europese objectieven, tegen 2020, in vergelijking met 2005 :

- 20% vermindering van de CO₂-emissies
- 20% gebruik van hernieuwbare energie

Voor België is dit objectief momenteel vertaald naar een nationaal objectief dat nog moet onderhandeld worden:

- 15% vermindering van de CO₂-emissies (non-ETS)
- 13% gebruik van hernieuwbare energie

4 Historiek en analyse van de werking in 2007

In 2007 realiseerde Fedesco haar eerste omzet op basis van de in 2006 gerealiseerde audits en studies en de eind 2006 ondertekende contracten.

In het eerste kwartaal werd het businessplan geüpdatet en werd een nieuw meerjareninvesteringsplan gedefinieerd. Gelijktijdig werden de verschillende obstakels voor het gebruik van derdepartijfinanciering binnen de federale overheid in kaart gebracht en werd een strategie ontwikkeld om deze weg te werken.

Qua investeringsprojecten en diensten werd op basis van provisionele kredieten ten belopen van € 1,54 miljoen, een zogenaamd "Project POD DO 2007" gedefinieerd. Dit liet toe de doorlooptijd van de goedkeuring en ondertekening van contracten te verkorten, hoewel er tegen het einde van het jaar een achterstand was in de inning van de vorderingen. Dit wordt echter geregulariseerd in 2008.

In de eerste helft van 2007 heeft de nadruk bovendien gelegen op de definitie en ontwikkeling van het dienstenaanbod. Fedesco heeft 4 standaardmaatregelen ontwikkeld, die vanaf nu voor alle nieuwe gebouwen voorgesteld worden aan de klanten.

1. Een Quicksan of gerichte audit, waarvan er, in het kader van het Project POD DO, 25 werden voorzien.

2. Een energiemonitoring-, -boekhouding- en verificatiesysteem, waarvoor de aanbesteding eind 2007 werd uitgeschreven. Dit wordt in eerste instantie voor een 20-tal gebouwen voorzien. Op termijn zal het verbruik en de besparingen in alle gebouwen hiermee opgevolgd worden.
3. Een Energy Care-dienst die aan de klanten toegang geeft tot gespecialiseerd advies en technische tussenkomsten.
4. Een zeer uitgebreide "sensibiliseringscampagne voor energiebesparingen op de werkvloer" die in een eerste fase in een 20-tal gebouwen wordt gelanceerd. Deze sensibiliseringscampagne, die in de tweede helft van 2007 werd ontwikkeld, omvat een affichecampagne, een brochure met tips voor energiebesparingen voor het personeel, de aanduiding van een lokale "Energiewaker" en het installeren van een lokaal "Eco-team".

Op operationeel vlak werden een aantal processen en procedures gedefinieerd die geleid hebben tot een grotere professionalisering van de werking. De rapportering naar de Raad van Bestuur werd verbeterd en geformaliseerd, en de bevoegdheden van de Directie werden uitgeklaard. Op gebied van dagelijks bestuur werden een aantal tools ontwikkeld en contracten afgesloten met leveranciers.

Fedesco is in 2007 eveneens gestart met de studie van warmtekrachtkoppelingprojecten. De eerste haalbaarheidsstudies zijn uitgevoerd in 4 gebouwen, met zeer positieve resultaten: de terugverdientijd van deze WKK's varieert van 2,1 tot 3,5 jaar wat deze investeringen (vanaf 2009) zeer interessant maakt.

Teneinde het investeringsritme te versnellen heeft Fedesco de aanzet gegeven tot de ontwikkeling van Energieperformantiecontracten. Deze contracten combineren de investering in energiebesparende maatregelen - gefinancierd door ESCO's - met onderhoud van deze installaties en resultaatgaranties voor de besparingen. Dit wordt één van de strategische ontwikkelingsassen voor Fedesco in de komende jaren. Fedesco heeft hiervoor een contract voor knowhowoverdracht gesloten met het Berlijnse Energieagentschap (BEA).

Fedesco heeft begin 2007 een nieuwe missie gekregen met betrekking tot de installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op de daken van de federale overheidsgebouwen. Dit betreft:

1. De installatie, exploitatie en financiering, vanaf 2008, door privé-investeerders, van 10.000 m² zonnepanelen onder de vorm van een domeinconcessie voor 20 jaar
2. De installatie en exploitatie, vanaf 2008, door Fedesco van 3.200 m² zonnepanelen

Fedesco heeft een actieve rol gespeeld in de opstelling van een bijzonder lastenboek, een kaderovereenkomst en bijzondere concessieovereenkomst en de daaropvolgende oproep tot kandidatuurstelling voor het eerste project.

Fedesco heeft een haalbaarheidsstudie laten uitvoeren van 11 gebouwen voor het tweede project, op basis waarvan 3 gebouwen weerhouden werden.

In 2007 heeft Fedesco eveneens werk gemaakt van een communicatieplan, met onder andere de ontwikkeling van een website, deelname aan conferenties en regelmatige persberichten.

Ondanks deze positieve evoluties, blijven er verschillende obstakels voor de toepassing van derdepartijfinanciering binnen de federale overheid. De intrinsieke beperkingen op budgettechnisch vlak, het gebrek aan motivatie van de leiding van sommige FOD's, de beperkte middelen bij de Regie der Gebouwen en de lange doorlooptijden voor contracten en projecten blijven voor vertraging zorgen.

De belangrijkste uitdaging voor 2008 en de volgende jaren blijft het lichten van deze obstakels, om de ambitieuze objectieven van Fedesco om te zetten in de concrete realisatie van een globale energiebesparing van minstens 20%. In 2008 zal Fedesco nieuwe voorstellen formuleren voor een grondige herziening van haar aanpak binnen de federale overheid.

5 In 2007 gerealiseerde projecten

Quick Scans (Gerichte energie-audits)

In 2007, zijn er 7 Quick Scans gerealiseerd :

	Teenconsulting	Cenergie
Geauditeerde gebouwen	<ul style="list-style-type: none"> - Copernicus, Wetstraat 51, Brussel - Poste de Circulation, Chemin de la Procession 188, Mons - Gevangenij van Nijvel, Nijvel - Hallepoortlaan nr. 5, Brussel 	<ul style="list-style-type: none"> - Kunstlaan, Brussel - Philipssite, Heverlee - Kunstberg, Brussel

De resterende zijn gepland in de eerste helft van 2008.

Studies

Financiëncentrum Hoveniersstraat in Kortrijk

- Studie voor de plaatsing van gasboilers.

Werken

Financiëncentrum Regentschapstraat in Brussel

- isolatie van de verwarmingsketels en ventilatiekanalen;
- installatie van externe zonweringen;
- isolatie van de extractiekanalen van de koeling van de serverlokalen;
- aanpassing van het regelingsstelsel van de verwarming

Deze maatregelen hebben samen een terugverdientijd van 4 jaar, wat overeenstemt met een besparing van +/- 10%.

Haalbaarheidsstudies voor de installatie van warmtekrachtkoppeling (WKK)

Justitiepaleis van Brussel

De gerealiseerde studie toont aan dat, dankzij een WKK, in het Justitiepaleis van Brussel een aanzienlijke besparing van primaire energie en vooral een vermindering van de CO₂-uitstoot, kan gerealiseerd worden. Voor dit project zouden er 1959 groenestroomcertificaten bekomen worden, tengevolge van een vermindering met 425.133 kg van de CO₂-emissies. Dit levert een besparing op van € 180.241/jaar, en laat aan 1.362 inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toe om te voldoen aan hun Kyoto-objectief (elke Brusselaar moet immers, in het kader van het Kyoto-protocol, zijn of haar CO₂-uitstoot verminderen met 312 kg tegen 2010).

Bovenop de inkomsten via groenestroomcertificaten, biedt dit project een bruto-besparing op de elektriciteitsfactuur en op de factuur voor de warmteproductie van € 574.142/jaar. Door een vermindering van de aankoopfactuur voor brandstof voor de WKK op aardgas, namelijk € 284.109/jaar, en van de onderhoudsuitgaven, namelijk 34.478 €/jaar, zou de jaarlijkse netto-besparing tengevolge van deze WKK, op basis van de huidige prijzen, € 255.555/jaar bedragen.

De vereiste investering bedraagt € 515.431, na aftrek van 20% subsidies. Dit geeft een terugverdientijd van 2,02 jaar. Een meer doorgedreven berekening van de rentabiliteit heeft aangetoond dat de huidige nettowaarde van de jaarlijkse besparingen, over de economische levensduur van het project (10 jaar), van deze WKK op gas, positief is en maar liefst € 1.341.300 bedraagt.

Deze gedetailleerde studie toont aan dat een WKK op aardgas van 1070 kW_{th} en 845 kW_é, gecombineerd met een warmteopslag van 40 m³, een interessante oplossing is voor het Justitiepaleis van Brussel

Kunstberg

De resultaten van de studie bevestigen dat een WKK op aardgas van 668 kW_{th} en 500 kW_é een interessante oplossing is voor het Museum van Schone Kunsten.

Dankzij de WKK op aardgas, zou het Museum voor Schone Kunsten een aanzienlijke besparing realiseren van primaire energie en vooral een vermindering van de CO₂-uitstoot. Voor de vermindering met

276.615 kg CO₂-emissies per jaar, zou het Museum voor Schone kunsten 1.275 groenestroomcertificaten ontvangen, hetzij een niet te verwaarlozen bedrag van € 114 725/jaar. Anderzijds laat dit project toe aan de Kyoto-doelstelling te voldoen voor 887 inwoners van Brussel.

Hierbij komt nog de besparing op de elektriciteitsfactuur en de warmteproductie, die, op basis van de huidige prijzen, toelaat een bruto- jaarlijkse besparing te behalen van € 455.334 €/jaar. Met aftrek van de aankoop van brandstof voor de WKK, namelijk € 208.459/jaar, en de onderhoudsuitgaven, namelijk € 32.132/jaar, bedraagt de netto-jaarlijkse besparing € 164.734 €/jaar of een vermindering van de huidige energiefactuur met 22% !

Er moet echter € 478.759 geïnvesteerd worden, zonder rekening te houden met een eventuele subsidie van 20%. Dit geeft een terugverdientijd van 2,9 jaar. Een meer doorgedreven berekening van de rentabiliteit toont aan dat de huidige netto-waarde van de jaarlijkse besparingen tijdens de economische levensduur (10 jaar) van de WKK op aardgas, positief is en € 636.383 bedraagt. Dit stemt overeen met een interne rentevoet voor dit project van 29%/jaar.

Senaat

De Senaat heeft reeds talrijke maatregelen uitgevoerd om het energetisch verbruik te reduceren. Onlangs heeft Fedesco voor de Senaat een haalbaarheidsstudie uitgevoerd voor het installeren van een WKK op aardgas. De resultaten bevestigen een interessant potentieel aan besparingen. De WKK zou uitgerust kunnen worden met een gasmotor om een thermisch vermogen van 196kW_{th} en een elektrisch vermogen van 125 kW_e te ontwikkelen. De financiële netto-besparing van dit project is € 37.440/jaar of een vermindering van de huidige energiefactuur met 22%! De nodige investering om de WKK te installeren is van de orde van € 132.000 (na aftrek van 20% subsidies). De terugverdientijd is 3,5 jaar en de vermeden CO₂-emissies bedragen ongeveer 72,5 ton/jaar wat overeenkomt met de Kyoto-doelstellingen voor 232 inwoners van Brussel.

Kamer

De haalbaarheidsstudie voor het installeren van een WKK in de Kamer toont aan dat een netto-winst van ongeveer € 92.000/jaar mogelijk is met de installatie van een gasmotor die een thermisch en elektrisch vermogen ontwikkelt van respectievelijk 420kW_{th} en 300 kW_e. De totale kost (na aftrek van 20% subsidies) bedraagt € 302.000. De terugverdientijd is 3,3 jaar en de interne rentabiliteitsratio is 26%. Dit project komt overeen met een vermindering van de CO₂-emissies van 180 ton/jaar of anders gezegd dit zal toelaten aan 577 inwoners van Brussel aan de Kyoto-doelstellingen te voldoen.

Inventarisatie en financiële kostenreductie

Fedesco is potentieel actief in de 1.800 gebouwen die door de verschillende federale diensten bezet worden. Deze zijn verspreid over het hele land en vertegenwoordigen in totaal meer dan 8.000.000 m² oppervlakte. Deze gebouwen zijn verbruikers van verschillende energiebronnen: elektriciteit, gas en stookolie, maar ook van water. De totale jaarlijkse factuur hiervoor bedraagt meer dan € 100.000.000.

Om op relatief korte termijn concrete resultaten te bereiken wenst Fedesco een inventarisatie te realiseren die als doel heeft :

1. het inventariseren van de energieparameters van de belangrijkste gebouwen;
2. het identificeren van de contracten, het in detail kennen van de verbruiken en het consolideren van de uitgaven.

Op basis van deze inventarisatie zullen initiatieven genomen worden voor de vermindering van de kosten en de verlaging van de CO₂-uitstoot, volgens 2 belangrijke assen :

1. vermindering van de kosten door tarifaire hefbomen, dankzij een tariefaudit: contractuele aanpassingen, inclusief facturatiefouten;
2. vermindering van de kosten en verbruiken via technische, operationele en gedragsmatige hefbomen : regelingen, sensibilisering en investeringen met als doel het verlagen van de verbruiken.

Het bedrijf Neoditel heeft, in opdracht van Fedesco, een voorstudie gemaakt voor deze inventarisatie met als volgende resultaten:

- Het verzamelen van gedetailleerde contactinformatie van een 300-tal contactpersonen bij de verschillende FOD's, POD's en de Regie der Gebouwen;
- Het definiëren van zo'n 100 gebouwen- en energieparameters.

Op basis van deze studie heeft Fedesco een offerteaanvraag gelanceerd voor de gedetailleerde inventarisatie van de eerste 200 grootste gebouwen.

Deze opdracht is toegekend aan het studie bureau MAV.

Project Zonnepanelen

Concessie voor de plaatsing en exploitatie van fotovoltaïsche zonnepanelen op de daken van federale gebouwen

Tijdens het begrotingsconclaf van 18 maart 2007, heeft de ministerraad beslist om aan Fedesco een missie toe te vertrouwen om zonnepanelen te plaatsen op de federale overheidsgebouwen.

De Regie der Gebouwen, in samenwerking met Fedesco, heeft een oproep tot kandidaatstelling gelanceerd voor concessiehouders, met als doel een kaderovereenkomst (per gewest) en de bijhorende bijzondere concessieovereenkomsten af te sluiten. De bedoeling hiervan is het ter beschikking stellen van daken voor de installatie en exploitatie van fotovoltaïsche zonnepanelen en de bijhorende installaties.

De daken en de technische ruimtes die in concessie zullen gegeven worden strijken zich uit over verschillende gebouwen, die eigendom zijn van de Belgische staat en beheerd worden door de Regie der Gebouwen. In totaal betreft dit project een nuttige oppervlakte van 30 000 m² die verdeeld zal worden in gelijke delen in de 3 gewesten, door een opdeling in percelen die afzonderlijk kunnen toegekend worden, namelijk :

Perceel 1 – Brussels Hoofdstedelijk Gewest : 10 000 m²

Perceel 2 – Vlaams Gewest : 10 000 m²

Perceel 3 – Waals Gewest : 10 000 m²

De bijzondere concessieovereenkomsten, die voor elk van de betrokken gebouwen moeten worden afgesloten, zullen een duur van 20 jaar hebben. Deze oproep tot kandidaat-concessiehouders is de eerste fase van een groter project dat als doel heeft geleidelijk aan tot 1 miljoen m² daken van overheidsgebouwen ter beschikking te stellen.

Fedesco is, in samenwerking met de Regie der Gebouwen, en met steun van het bedrijf Altran Europe, overgegaan tot de opstelling van een bijzonder lastenboek en haar bijlagen (kaderovereenkomst voor 25 jaar en bijzondere concessieovereenkomst voor 20 jaar). De oproep tot kandidaten heeft plaats gevonden op 14 juni. 2 informatiesessies voor de kandidaten vonden plaats op 8 augustus en 18 september.

De Regie der Gebouwen heeft op 6 september 4 offertes ontvangen, waarvan 2 geldige, maar uitsluitend voor de 10.000 m² in Vlaanderen. Voor het Waalse en Brussels Hoofdstedelijke Gewest werd geen enkele geldige offerte ingezonden. De belangrijkste reden is de te lange terugverdientijd voor grote installaties van fotovoltaïsche zonnepanelen, omwille van de minder gunstige regeling voor groenestroomcertificaten in deze 2 gewesten.

Fedesco en de Regie hebben onderhandelingen opgestart met beide kandidaten met als doel een toekenningsvoorstel te formuleren aan de voogdijminister van de Regie, voor uitvoering vanaf 2008.

Installatie van 3.200m² zonnepanelen door Fedesco

Behalve het concessieproject van 30.000 m² daken van federale gebouwen voor de installatie van zonnepanelen, heeft Fedesco de missie gekregen zelf 3.200 m² zonnepanelen te laten installeren. Om dit te bereiken, heeft Fedesco van de Federale Overheid een budget gekregen van € 2 miljoen : de gemiddelde kost per m² van een fotovoltaïsch zonnepaneel bedraagt op dit moment ongeveer € 625 (excl. BTW).

De verschillende taken van Fedesco zijn de volgende :

- Studies en installaties van de modules op de geselecteerde daken;
- Volledig beheer van de installatie en de exploitatie voor de komende jaren;
- Beheer van de verkoop van de geproduceerde elektriciteit, van de premies (investeringsubsidies), groenestroomcertificaten en fiscale aftrek voor Fedesco;

Een voorafgaande haalbaarheidsstudie (Fotovoltaïsche Quick Scans) is uitgevoerd met de hulp van de ingenieursbureaus 3E en Altran in een eerste selectie van 11 gebouwen, met als doel de haalbaarheid van dit project te evalueren.

Fedesco heeft een offerte uitgeschreven voor het schrijven van de technische lastenboeken. Deze opdracht is toegekend aan het studiebureau Altran.

Energieperformantiecontracten

Om de ontwikkeling van het EPC te versnellen, heeft Fedesco een contract van "overdracht van know-how" afgesloten met het Berlijnse Energieagentschap ((Berliner Energie Agentur of BEA), een van de publieke ESCO's die binnen Europa de meeste ervaring heeft in dit domein. De BEA zal informatie verstrekken over de procedure van openbare markten, lastenboeken en EPC-typecontracten, en zal Fedesco begeleiden bij de voorbereiding van de dossiers, vanaf de openbare aanbesteding tot aan de selectie en het opstellen van de contracten.

Quick Scans

Na het uitschrijven van een lastenboek, met inbegrip van een standaardchecklist van te evalueren maatregelen, heeft Fedesco een offerteaanvraag gelanceerd voor de uitvoering van 25 Quickscans.

Deze opdracht is verdeeld in 2 loten en toegekend aan de studiebureaus Teenconsulting en Cenergie.

Energiemonitoring, -boekhouding en -verificatie

Na een offerteaanvraag heeft Fedesco het adviesbureau Orchard Consulting geselecteerd voor het helpen schrijven van het lastenboek en de begeleiding tijdens de fases van selectie, gedetailleerde specificaties, testen, oplevering en installatie.

Fedesco heeft op 2 december 2007 een procedure van openbare aanbesteding gelanceerd voor de selectie van dit systeem. 6 leveranciers hebben zich kandidaat gesteld. De kandidaten hadden tot 15 januari 2008 om hun offerte in te dienen.

Energy Care

Na een offerteaanvraag werd de levering van deze dienst toegekend aan 2 studiebureaus, Teenconsulting en Cenergie.

Sensibiliseringscampagne "voor energiebesparingen op de werkvloer"

Na het schrijven van een lastenboek en een offerteaanvraag bij 8 grafische ontwerpstudio's, waarop 6 kandidaten hebben ingeschreven, werd op 3 september 2007 de opdracht voor het ontwerp van het concept en alle visuele en tekstuele elementen van de campagne toegekend aan de grafische ontwerpstudio H₂SO₄.

Fedesco heeft samen met H₂SO₄ de verschillende inhoudelijke elementen van de campagne ontwikkeld.

Er zijn eveneens opleidingsprogramma's ontwikkeld voor de lokale Energiewakers en de communicatieverantwoordelijken van de betrokken FOD's en POD's.

Fedesco zal beroep doen op de vzw Ecolife (die in België de licentie heeft voor het Eco-team-concept) voor Eco-teambegeleiding onder de vorm van een Eco-teamcoach en het realiseren van de energiegedragsscans.

Stimulering van de Belgische ESCO-markt

Fedesco heeft deelgenomen aan verschillende conferenties en seminaries, in een aantal gevallen als spreker, teneinde haar bijdrage te verlenen aan het stimuleren van de Belgische ESCO-markt.

De pioniersrol op het gebied van EPC geeft ook een niet onaanzienlijke impuls aan deze sector.

Eén van de meest concrete initiatieven is het mede-oprichten van een Belgische ESCO-vereniging, vanaf 2008. Hiervoor zijn in 2007 de eerste contacten gelegd.

Fedesco heeft in 2007 ook het initiatief genomen om, vanaf 2008, een dienst te ontwikkelen voor kennisoverdracht van haar expertise en ervaring, aan andere (niet-federale) publieke overheden.

Communicatie

Er werd een "Communicatieplan 2007" ontwikkeld en geïmplementeerd.

Concrete programma's in 2007 waren:

- De ontwikkeling van een nieuw logo en nieuwe huisstijl
- De ontwikkeling en regelmatige update van de website www.fedesco.be
- Deelname (als spreker en met een stand) aan Innova Energy 2007 in Brussel en (als spreker) aan ESCO Europe 2007 in Nice
- Deelname (als spreker of bezoeker) aan een aantal andere lokale, regionale en internationale conferenties, seminaries en energiebeurzen
- De deelname aan de campagne Sustainable Energy Europe 2007
- Een persconferentie en twee persberichten:
 - 4/6/2007: Installatie van zonnepanelen op overheidsdaken
 - 29/11/2007: Onthulling van de federale sensibiliseringscampagne

6 Belangrijkste uitdagingen voor Fedesco in 2008

De belangrijkste uitdagingen voor Fedesco in 2008 zijn:

- De nodige budgetten laten voorzien bij de verschillende FOD's en POD's in het kader van de federale begroting 2008;
- De steun verkrijgen van de nieuwe Federale Regering voor een meerjareninvesteringsplan en een langetermijnvisie.
- De resterende belangrijke obstakels voor de implementatie van derdepartijfinanciering wegwerken;
- De doorlooptijd van de projecten drastisch inkorten
- Een aantal andere transversale maatregelen implementeren (= omzet 2008 realiseren);
- De ontwikkeling van EPC en de aanbesteding voor een eerste pool van gebouwen;
- De prioriteiten definiëren en beheren met de zeer beperkte personeelsbezetting;
- De nog niet ondertekende contracten ondertekend krijgen en de nog niet betaalde facturen van het Project POD DO innen;
- De communicatie met de FOD's en POD's intensifiëren;
- Energiemonitoring en -boekhouding implementeren;
- De Sensibiliseringscampagne organiseren;
- De Energy Care-dienst implementeren;
- Nieuwe contracten ondertekenen en de facturen innen;

7 Jaarrekeningen 2007

7.1 Resultatenrekening

	2007	2006	2005
Bedrijfsopbrengsten en Bedrijfskosten			
Brutomarge	-49.886	-142.154	-80.483
Omzet			
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen			
Diensten en diverse goederen			
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	262.561	259.400	87.801
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, en op immateriële en materiële vaste activa	6.885	4.276	1.913
Andere bedrijfskosten	1.886	2.337	316
Bedrijfswinst (bedrijfsverlies)	-321.218	-408.167	-170.513
Financiële opbrengsten	65.442	16.419	1.640
Financiële kosten	62	167	26
Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	-255.838	-391.915	-168.899
Uitzonderlijke opbrengsten	3.399	1.702	379
Uitzonderlijke kosten	2	696	2
Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belastingen	-252.441	-390.910	-168.522
Belastingen op het resultaat	539	0	0
Winst (Verlies) van het boekjaar	-251.902	-390.910	-168.522
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar	-251.902	-390.910	-168.522

7.2 Balans (na toewijzing resultaat)

	31/12/2007	31/12/2006	31/12/2005
ACTIVA			
Vaste Activa	11.839	10.898	7.276
Materiële Vaste Activa	11.839	10.898	7.276
Installaties, Machines en uitrusting	11.193	10.172	7.276
Meubilair en rollend materieel	645	726	0
Vlottende Activa	3.664.912	472.128	851.477
Vorderingen op ten hoogste één jaar	617.058	31.508	5.365
Geldbeleggingen	2.950.252	425.000	
Liquide middelen	58.372	13.652	846.070
Overlopende rekeningen	39.230	1.967	42
TOTAAL DER ACTIVA	3.676.751	483.026	858.753

PASSIVA			
Eigen vermogen	3.188.667	440.569	831.478
Kapitaal	4.000.000	1.000.000	1.000.000
Geplaatst kapitaal	6.500.000	1.500.000	1.500.000
Niet opgevraagd kapitaal	-2.500.000	-500.000	-500.000
Overgedragen winst (verlies)	-811.333	-559.431	-168.522
Schulden	488.084	42.457	27.275
Schulden op ten hoogste één jaar	488.084	42.457	27.275
Handelsschulden	60.882	21.174	16.961
Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	88.784	21.283	10.314
Overlopende rekeningen	0	0	0
TOTAAL DER PASSIVA	3.676.751	483.026	858.753

8 Overige algemene commentaar bij de jaarrekening

8.1 Bestemming van het resultaat

Het boekjaar 2007 wordt afgesloten met een verlies van € 251.901.

De Raad van Bestuur stelt voor dit verlies over te dragen naar het volgende boekjaar.

Rekening houdend met het overgedragen verlies van het vorige boekjaar van € 559.431 beloopt het overgedragen verlies € 811.333 op het einde van het boekjaar 2007.

8.2 Commentaar bij de resultaten

Zoals vermeld in het verslag van de Raad van Bestuur aan de Algemene vergadering ging de opstart van de activiteiten niet alleen in hoofde van Fedesco maar ook bij sommige klanten gepaard met enkele kinderziekten die leiden tot het laattijdig ondertekenen van overeenkomsten en/of het laattijdig betalen van facturen. Dit leidt er toe dat de resultaten voor 2007 nog steeds niet het potentieel van de onderneming weergeven. Er was immers voorzien dat de reeds lopende en gefactureerde projecten in 2007 konden uitgevoerd worden. De achterstand bij de uitvoering van de lopende projecten wordt voornamelijk geïllustreerd door het aanzienlijke bedrag opgenomen in de balans onder de post "ontvangen vooruitbetalingen" ten belope van € 338.417,79.

Desondanks zijn de resultaten in 2007 aanzienlijk beter dan in 2006 in die zin dat er contracten zijn getekend en omzet is geboekt.

De vennootschap heeft ervoor gekozen om bij de waardering van de lopende projecten het aandeel van de verwachte winst mee op te nemen in de bedrijfsopbrengsten, en de omzet per werf af te grenzen pro rata de voortgang van de werken. Dit is volgens het principe van "percentage of completion" van de projecten.

8.3 Commentaar bij de balans

De balans is de weerspiegeling van een lange opstartperiode waarin de kosten van tot nu toe niet gedekt zijn door de inkomsten en de verliezen wegens op de balans. De kapitaalsverhoging en het feit dat een deel van de lopende projecten niet gerealiseerd zijn vertaalt zich aan de actief-zijde in een belangrijk bedrag aan beleggingen en liquide middelen.

8.4 Nieuwe elementen sinds het afsluiten van het boekjaar

o Een nieuw investeringsplan

Fedesco heeft een nieuw meerjareninvesteringsplan goedgekeurd. Dit zal in 2008 voorgelegd worden aan de nieuwe federale regering.

Dit bruto-investeringsplan van € 210 miljoen bevat € 152 miljoen netto-investeringen, waarvan 55% voor EPC-contracten en 40% andere transversale maatregelen.

Dit plan zou toelaten € 156 miljoen te besparen over de komende 15 jaar en tegen 2013 een jaarlijkse energiebesparing van 22% te realiseren, voor een financiële besparing van 4% tot 19%/jaar tussen 2013 en 2021.

Ondertussen voorzag de federale regering reeds de nodige kredieten in de Algemene Uitgavenbegroting 2008 voor nieuwe Fedesco-projecten. In totaal is er voor € 12,152 miljoen vastleggingskredieten en € 2,917 miljoen ordonnanceringskredieten voorzien (waarvan € 1,677 nieuwe kredieten en de rest voor de vervallen kredieten van het project POD DO).

o Een nieuwe missie?

Op verzoek van de beleidscel van de Minister van Klimaat en Energie, onderzoekt Fedesco de mogelijkheid om voor rekening van de federale overheid CO₂-emissiecertificaten aan te kopen in het kader van de Belgische Kyoto-verbintenissen.

9 Werkzaamheden op gebied van onderzoek en ontwikkeling

Niet van toepassing

10 Het bestaan van bijkantoren

Niet van toepassing

11 Inlichtingen over eigen aandelen winstbewijzen en certificaten

Niet van toepassing

12 Inlichtingen inzake belangrijke conflicten

Niet van toepassing

13 De financiële risico's en het gebruik van financiële instrumenten

De onderneming maakt geen gebruik van financiële instrumenten en loopt in dit verband geen financiële risico's.

14 Bijzondere risico's en onzekerheid

Wij hebben geen kennis van bijzondere risico's en onzekerheden inzonderheid betreffende milieu- en personeelsaangelegenheden.

15 Verantwoording van de continuïteit

Niettegenstaande uit de balans er een over te dragen verlies blijkt, is de Raad van Bestuur van oordeel dat de waarderingsregels in continuïteit kunnen behouden blijven. Immers, de Raad van Bestuur verwacht een sterke toename van het aantal projecten vanaf 2008 zodat op relatief korte termijn de resultatenrekening in evenwicht kan gebracht worden, rekening houdend met de uitvoering van de geplande projecten.

Voor meer informatie over Fedesco:

Lieven Vanstraelen
Algemeen Directeur
lieven.vanstraelen@fedesco.be

Christophe Madam
Technisch Directeur
christophe.madam@fedesco.be

Carine Vivier
Administratieve Assistente
carine.vivier@fedesco.be

Website : www.fedesco.be

info@fedesco.be

www.fedesco.be

Fedesco nv

Tervurenlaan 168/8
1150 Brussel

Tel: 32 2 762 02 80
Fax: 32 2 772 00 18

BE 872 291 603
RPR Brussel